

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Pfv.VI.20.230/2025/2. szám

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: cég1 (cím1)

A felperes képviselője: Kaiser Kristóf Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Kaiser Kristóf ügyvéd)

Az alperes: cég2 (cím3)

Az alperes képviselője: dr. Mészáros Karina kamarai jogtanácsos (cím3)

A per tárgya: támogatási jogviszony fennállásának megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 67.Pf.632.475/2024/13. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.P.85.110/2023/30. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat engedélyezése körében releváns tényállás

[1] A felperes és az alperesi jogelőd között – eredményes pályázatot követően – 2017. június 12-én hatályba lépett támogatási szerződés alapján a felperes – részben az uniós, részben a hazai központi költségvetés terhére – 23.545.000 forint támogatásra vált jogosulttá, amelyet köteles volt a támogatási kérelemben meghatározott projekt végrehajtására fordítani. A vállalta, hogy 2018. december 31-ig egy meghatározott típusú megmunkáló központot üzemel be az általa megjelölt raktárhelyiségben; továbbá azt a fenntartási időszak alatt ugyanezen a helyen tartja és üzemelteti. A támogatói okiratot 2019. szeptember 24-én módosították annyiban, hogy az eredetileg beszerezni kívánt egy megmunkáló központ helyett ötre módosult a beszerezni kívánt gépek köre, és a támogatási összeg 22.225.422 forintra csökkent, amelyet a felperes két részletben átvett.

[2] Az alperes jogelődje 2019. december 2-án rendkívüli helyszíni ellenőrzést végzett a felperes által használt üzemcsarnokban. Az ellenőrök megállapították, hogy a pályázat keretében beszerzett öt gép közül kettő nem volt fellelhető az üzemcsarnokban, két gép, bár üzemképes volt, de azokkal munkavégzés nem folyt, míg az egyik gépnek csak az akkumulátora volt meg, maga az alapgép és egyéb szerszámok nem. Kezelő személyzet nem volt a helyszínen, emellett dokumentációs hiányosságot is megállapítottak. Rögzítették továbbá, hogy az 550 m² alapterületű csarnokban nem volt elkülöníthető vagy beazonosítható a felperes által kizárólagosan a projekt működtetéséhez és fenntartásához használt terület. Az alperesi jogelőd a szabálytalansági eljárást – jogerős határozattal – „szabálytalanság történt” megállapítással zárta le, amelyre figyelemmel a 2021. március 2-án kelt levelével – saját hatáskörben – a támogatói okiratot visszavonta, és felszólította a felperest a 22.225.442 forint támogatási összeg és kamata visszafizetésére.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

[3] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a jogellenes elállásra figyelemmel a támogatási jogviszony továbbra is fennáll. Vitatva a terhére rótt szabálytalanságokat, és eltúlzottnak ítélte a jogkövetkezményként alkalmazott elállást.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú és a másodfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint a projekt fenntartási kötelezettségének megszegése a támogatási összeg nem megfelelő felhasználását jelenti, amely – mivel a felperesnek a teljes támogatási összeget kiutalták – az egész támogatási összeget érinti, és fennállt a közpénzek nem szabályszerű felhasználásának veszélye, amely Magyarország pénzügyi érdekeinek sérelmét, illetve a sérelem bekövetkeztének lehetőségét jelentette. Megítélése szerint az alperes a jogszabályoknak megfelelően állapította meg a szabálytalanság tényét, és szintén a jogszabályoknak megfelelően – az arányosság elvének sérelme nélkül – élt az elállás jogával.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Egyetértett döntésével és jogi indokaival is. A fellebbezésben írtakra tekintettel rámutatott: a Kúria a Pfv.V.20.231/2018/11. számú ítéletének [41] bekezdésében írtak szerint szabálytalanság megállapítására akkor kerülhet sor, ha a kedvezményezett az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok előírásait és a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit – bármilyen módon – megsérti, és ez azt eredményezi, hogy Magyarország pénzügyi érdekei is sérülnek, illetve sérülhetnek. Rámutatott arra, hogy pénzügyi sérelem alatt azt is kell érteni, hogy az uniós alapokból megvalósult finanszírozás miatt az Európai Unió általános költségvetése az indokolatlan költség felmerülése okán sérül vagy sérülhet. Hivatkozott a Kúria döntésére, amely szerint a kormányrendeletben megjelenő „pénzügyi érdekek sérelme” fordulat helyes értelmezése az, hogy a pénzügyi érdeksérelem megállapításához nem kell valamilyen összecszerűen meghatározható kárt vagy egyéb vagyoni hátrányt kimutatni. A pénzügyi érdeksérelem ugyanis megvalósul önmagában azzal, hogy valamennyi projekt uniós, valamint a nemzeti joggal össze nem egyeztethető finanszírozása, az Európai Unió általános költségvetését indokolatlan költség formájában terhelte vagy terhelheti. Ennek megfelelően Magyarország pénzügyi érdekei is sérülnek, illetve sérülhetnek, ha a közpénzek nem szabályszerű felhasználása a költségvetésben indokolatlan kiadási tételt eredményez. A másodfokú bíróság kiemelte azt is, hogy a közpénzből, illetve uniós forrásból kapott támogatás feltételeinek felperes általi teljesítéséhez, a teljesítés igazolásához és a támogatás elszámolásához a jogszabályok szigorúbb rendelkezéseket fűznek, így érvényesülésük védelmében szigorúbb szankciók alkalmazhatóak. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes jogelődje által alkalmazott

elállás mint szankció nem minősült a felperesi szabálytalansághoz képest aránytalannak.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[7] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezése mellett elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között 2017. június 12-én létrejött támogatási jogviszony továbbra is fennáll, így a felperesnek a támogatási összeg visszafizetésére vonatkozó kötelezettsége az alperessel szemben nem áll fenn. Másodlagosan a felperes a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte.

[8] A felülvizsgálati kérelemmel együtt a felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett, amelyet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (3) bekezdésére alapított. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 164. § (4) bekezdését, és jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.V.20.627/2022/6. – BH.2023. 100. és Kfv.IV.35.292/2018/10. számú határozataitól.

[9] A felperes idézte a Kúria Pfv.V.20.627/2022/6. számú határozat elvi tartalmát, amely szerint támogatási szerződés megszűnése esetén a jogkövetkezményt úgy kell megállapítani, hogy az igazodjék a szabálytalanság súlyához. A felperes érvelése szerint ettől eltérnek a jogerős ítélet [78]-[79] bekezdéseinek az alperes elállása körében tett megállapításai. A felperes rámutatott arra, hogy a Fővárosi Törvényszék 57.Pf.636.169/2023/10. számú jogerős határozatában – a Kúria Pfv.20.231/2018/11. – BH.2019.304. és Pfv.20.699/2020/6. számú határozatai alapján – a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdésével kapcsolatban hangsúlyozta: pénzügyi érdeksérelem hiányában önmagában a jogsértés szabálytalanságot nem alapoz meg. A felperesi érvelés szerint, ha megállapítható is lenne az üzemcsarnok alkalmatlansága miatti jogsértés, az pénzügyi hátrányt a költségvetésnek nem okozott, ezért az nem minősül szabálytalanságnak. A felperes kérelmében több kúriai határozattal kívánta szemléltetni, hogy a perbelitől jóval súlyosabb szabálytalanság esetén minősítette a Kúria jogszerűnek az elállást, így álláspontja szerint az arányosság sérelme az adott esetben megállapítható.

[10] A felperes az engedélyezés iránti kérelmét arra is alapította, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.IV.35.292/2018/10. számú határozata indokolásában írtaktól, amely szerint a szankció alkalmazással összefüggésben a jogtalan előny elvonása előírt jogkövetkezmény, de az elvonás a megszerzett előny tekintetében – a jogtalansághoz igazodóan – lehet részleges. A felperes ezzel összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy a terhére rótt szerződési rendelkezés megsértése nem minősülhet olyan mértékűnek, amely az elállás mint leg súlyosabb jogkövetkezmény alkalmazását indokolta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel a meg nem határozható pertárgyértékű ügyben az elsőfokú bíróság határozatát a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással és azonos jogi indokolással hagyta helyben, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felperesnek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjesztenie.

[12] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából [Pp. 2. § (2) bekezdés] következően a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a felperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben eltér-e.

[13] A jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján a Pp. 409. § (3) bekezdésében foglalt követelmények nem teljesültek az alábbiak szerint.

[14] A Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér, azaz a jogerős ítélet a Kúria által meghozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) 2012. január 1-je után közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul (Kúria Gfv.V.30.454/2022/2., Pfv.II.20.782/2022/3., Pfv.IV.20.742/2023/2.).

[15] A Fővárosi Törvényszék 57.Pf.636.169/2023/10. számú határozata nem minősül a Kúria közzétett határozatának, így a jogkérdésben attól való eltérés nem alapozhatja meg a felülvizsgálat engedélyezését.

[16] A felperes tévesen állította, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltért a Kúria megjelölt közzétett határozataitól. A másodfokú bíróság a Pfv.V.20.627/2022/6. számú határozat elvi tartalmában írtaknak megfelelően mérlegelte a szabálytalanság súlyát, és a jogerős ítélet [78] bekezdéséből megállapíthatóan részletes indokát adta annak, hogy megítélése szerint mi indokolja a legsúlyosabb jogkövetkezmény, az elállás alkalmazását. Nincs eltérés a Kfv.IV.35.292/2018/10. számú precedensképes határozattól sem, hiszen e határozatában is a Kúria az adott ügyben eljáró hatóság (bíróság) mérlegelésére bízta, hogy a jogtalansághoz igazodóan a megszerzett előny milyen mértékű elvonása indokolt.

[17] A felperes hivatkozásaival lényegében az eljáró bíróságok bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét, azt sérelmezte, hogy okszerűtlen mérlegelés eredményeként állapították meg a szabálytalanságot, majd annak következményeként a pénzügyi érdeksérelmet, és az arányosság követelményének a megsértésével tekintették jogszerűnek az alperesi jogelőd elállását. A jogi norma elvi tartalmának értelmezését igénylő kérdések felvetése nélkül az egyedi ügyben a bizonyítás eredményének megkérdőjelezése azonban nem alapozza meg a felülvizsgálat engedélyezését. A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálása során az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, a bizonyítás eredményét nem vizsgálja. Nem a felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárást érintő kérdés, hogy az adott

ügyben az első-, vagy másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésekor és a tényállás megállapításakor milyen következtetéseket von le. A fentiekkel azonosan foglalt állást a Kúria a Pfv.II.20.640/2021/2., PfvII.20.851/2021/2., Pfv.V.20.942/2021/5., Pfv.III.21.068/2023/2., Pfv.VI.20.992/2023/2., Pfv.IV.20.929/2024/2. számú határozataiban, amelyektől a Kúria eljáró tanácsa a jelen ügyben nem kíván eltérni.

[18] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján a felülvizsgálatot megtagadta.

[19] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[20] 2016. évi CXXX. törvény 409. § (3) bekezdés, 411. § (1) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

[21] Megtagadja a Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdésre alapított felülvizsgálatot, amennyiben a jogerős ítélet jogkérdésben nem tér el a közzétett határozattól.

Budapest, 2025. május 14.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bírószági ügyintéző

